

ÖĞRENCİ

ADI:
SOYADI:
SINIFI: NO:

ESKİŞEHİR İL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ
ÖLÇME DEĞERLENDİRME MERKEZİ
2023 - 2024 EĞİTİM - ÖĞRETİM YILI
TÜRKÇE DERSİ 7. SINIFLAR
2. DÖNEM 2. SINAV ÖRNEK SORULARI **

Okulunuzun Adı

CEVAP ANAHTARI

Sınav süresi **40** dakikadır. Soruların puan değeri yanlarında yazmaktadır.

T.7.3.5. Bağlamdan hareketle bilmediği kelime ve kelime gruplarının anlamını tahmin eder.

1. Baykuşlar çok sessiz uçabilir. Bu sayede avlarını, onlar tarafından fark edilmeden yakalayabilirler. Baykuşlar uçarken kanat çırtıkları sırada neredeyse hiç ses duyulmamasının nedeni, kanatların ve kanatlardaki tüylerin şekli ve yapısıyla yakından ilişkili. Baykuşların kanatları büyük ve geniştir. Bu nedenle kanatlarına binen yük miktarı düşüktür. Düşük hızlarda daha az kanat çırtarak uçmalarına imkân veren bu özellik baykuşların sessiz uçuşmasının nedenlerinden biridir.

Bu metinde geçen bazı sözcüklerin anlamı aşağıda verilmiştir. Bu sözcükleri metinden bularak anlamlarının karşısına yazınız. (8 puan)

- a) İnsan ve hayvan derisi üzerinde bulunan ince, kısa, yumuşak ve sık uzantılar: **Tüy**
b) Bir şeyin benzerlerinden veya başka şeylerden ayrılmasını sağlayan nitelik: **Özellik**
c) Kuşlar kanatlarını vurarak uçmak: **Çırpma**
d) Karada, denizde, gölde veya akarsularda evcil olmayan hayvanları vurma veya yakalama işi: **Av**

* Anlamları verilen sözcüklerin metinden doğru bulunarak belirtilen boşluğa yazıldığı yanıtların her birinin **puan değeri 2'dir.**

(Toplam 8 puan)

* Anlamları verilen sözcüklerin metinden doğru bulunamayıp yazılmadığı yanıtlar ya da ilgisiz yanıtlar puanla değerlendirilmeyecektir.

Not: Metinden bulunan sözcüklerin yazımında yapılan hatalar dikkate alınmayıp öğrenciye tam puan verilecektir. (tuy, çıpmak gibi)

T.7.3.6. Deyim ve atasözlerinin metne katkısını belirler.

2. Zeynep'in ailesi, geçimini yanı başlarında yer alan Tuz Gölü'nden sağlıyordu. Bu gölü çok seviyordu Zeynep. En sevdiği rengin beyaz olması da bundandı elbet. Gölün üzerinde yürüyüş yapmaya bayılırdı. Yine bir gün, gölde yürürken yalnız olmadığını fark etti. Ardından gelen ayak seslerine kulak verdiğinde ürperdi önce, dönüp bakmakla koşup uzaklaşmak arasında kalmıştı ki annesinin sıcacık sesini duydu.

Bu metindeki altı çizili deyim anlamını aşağıya yazınız, bu deyimleri bir de cümle içinde kullanınız. (10 puan)

Deyimin anlamı: **İyice anlamak amacıyla dinlemek, işitmeye çalışmak**

Benim cümlem: **Konuşmacıya saygıyla kulak vermeliyiz.**

* Verilen cümledeki deyim anlamının doğru yazıldığı yanıtların **puan değeri 5'tir.** Anlamı doğru yazılan bu deyim anlamına uygun biçimde cümle içinde kullanıldığı yanıtların **puan değeri 5'tir. (Toplam 10 puan)**

Not 1: Deyimin anlamı yazılırken öğrencinin, tam doğru yanıtla ilişkili olan benzer yanıtları da tam doğru kabul edilecektir.

Örnek yanıtlar; "Dikkatli bir biçimde dinlemek, merak edip dinlemek..."

* Verilen cümledeki deyim anlamının doğru yazılmadığı yanıtlar / ilgisiz yanıtlar ve deyim, anlamına uygun biçimde cümle içinde kullanılmadığı yanıtlar puanla değerlendirilmeyecektir.

T.7.3.11. Zarfların metnin anlamına olan katkısını açıklar.

3. Zarflar; fiillerden, fiilimsilerden, sıfatlardan ve kendi türündeki (zarflardan) kelimelerden önce gelerek onları durum, zaman, yön, miktar ve soru bakımından belirten kelimelerdir.

Verilen bilgiye göre, aşağıdaki cümlelerde geçen zarfların altını çiziniz. Altını çizdiğiniz bu zarfların cümleyi hangi yönden etkilediğini örnekten hareketle cümlelerin karşısına yazınız. (16 puan)

Zavallı kadın, polisler adeta yalvararak bakıyordu. (durum)

Dışarıda çok soğuk bir hava var. (miktar) **Altı çizilmesi gereken sözcük: çok**

Sokaktan aşağı indim. (yön) **Altı çizilmesi gereken sözcük: aşağı**

Üç yıl önce dünyanın tamamını etkileyen bir salgınla mücadele edildi. (zaman) **Altı çizilmesi gereken sözcük: üç yıl önce**

Söylediklerimi neden dinlemiyorsun? (soru) **Altı çizilmesi gereken sözcük: neden**

* Verilen cümlelerde zarf görevinde kullanılan sözcüklerin altının çizildiği yanıtların her birinin **puan değeri 2'dir.**

* Altı çizilen bu zarfların cümleye kattığı anlamların cümlelerin karşısına doğru yazıldığı yanıtların her birinin **puan değeri 2'dir.**

(Toplam 16 puan)

* Verilen kelimelerin zarf görevinde doğru kullanılmadığı ve cümlelerin yanlarına cümleye kattığı anlamın yanlış yazıldığı yanıtlar puanla değerlendirilmeyecektir.

T.7.3.13. Anlatım bozukluklarını tespit eder.

4. Anlatım bozuklukları ile ilgili aşağıdaki soruları yanıtlayınız. (15 puan)

a) "Proje ödevimi maalesef henüz daha bitiremedim." cümlesindeki anlatım bozukluğunun sebebini yazınız.

Anlatım bozukluğunun sebebi: Gereksiz sözcük kullanımı

b) "Sözcüğün yanlış yerde kullanılması"ndan kaynaklanan anlatım bozukluğunun olduğu yeni bir cümle yazınız. Yazdığınız cümlelerin altına anlatım bozukluğu yapılmamış hâlini de yazınız.

Benim cümlem: Vali, iki gün sonra yapımı tamamlanan okul binasını hizmete açacak.

Cümlelerin doğru hâli: Vali, yapımı tamamlanan okul binasını iki gün sonra hizmete açacak.

* Sorunun "a" maddesinde verilen cümledeki anlatım bozukluğunun sebebini doğru yazıldığı yanıtların puan değeri 5'tir.

* Verilen cümledeki anlatım bozukluğunun sebebini yazılmadığı ya da yanlış yazıldığı yanıtlar puanla değerlendirilmeyecektir.

* Sorunun "b" maddesinde istenen anlatım bozukluğunun yapıp yeni bir cümle yazıldığı yanıtların puan değeri 5'tir. (Toplam 15 puan)

* İstenen anlatım bozukluğunun olduğu yeni bir cümle yazılmadığı, başka bir sebeple anlatım bozukluğu yapılan cümlelerin yazıldığı yanıtlar ile anlatım bozukluğunun düzeltilmeden yeniden yazıldığı ya da yanlış düzeltmenin yapıldığı yanıtlar puanla değerlendirilmeyecektir.

T.7.3.17. Metnin ana fikrini/ana duygusunu belirler.

5. Renklerin anlamı hayatımızın her köşesine etki ediyor aslında. Araştırmalar renklerin insanların psikolojisini etkilediğini gösteriyor. Mesela sarı giydiğinizde karşınızdakine geçicilik hissi gönderiyorsunuz veya kahverengi bir ceketle iş görüşmesine giderseniz o da karşınızdakine güvensiz bir ifade yansıtmaya neden oluyor. Kırmızı bilindiği gibi gençliği temsil ediyor, gri renkler de resmiyeti çağırıştırıyor. Siz siz olun, önemli görüşmeler öncesinde veya kendi mekanlarınızı tasarlarırken renklerin anlamlarına bakmayı unutmayın. Giydiğiniz yanlış bir renk karşınızdakine yanlış bir mesaj gönderebilir! Bu nedenler renklerin anlamları hakkında bilgi sahibi olmanız gerekir.

Bu metnin ana fikri nedir, yazınız. (10 puan)

Metnin ana fikri, renklerin psikolojimiz üzerinde önemli bir etkiye sahip olduğu ve bu nedenle renklerin anlamlarını bilerek hayatımızda bilinçli bir şekilde kullanmamız gerektiğidir.

* Verilen parçadan hareketle, renklerin psikolojik etkisi ve günlük hayatımızdaki önemini ifade edildiği yanıtların puan değeri 10'dur.

Not: Örnek yanıt çerçevesinde yazılan benzer yanıtlar da tam puanla değerlendirilecektir.

Örnek yanıtlar; "Renklerin anlamlarını bilerek hayatımızda bilinçli bir şekilde kullanmalıyız. Renkler psikolojimiz üzerinde önemli bir etkiye sahiptir. Renklerin anlamlarını bilerek hayatımızda bilinçli bir şekilde kullanmalıyız. Doğru renk seçimiyle karşınızdakilere doğru mesajı verebilir ve kendimizi daha iyi ifade edebiliriz." vb.

* Verilen parçada asıl vurgulanmak istenenin dışında yazılan, ilgisiz yanıtlar puanla değerlendirilmeyecektir.

T.7.3.28. Okudukları ile ilgili çıkarımlarda bulunur.

6. Aşağıda boş bırakılan yerlere yay ayraç içinde verilen anlam özelliklerini ifade eden cümleler yazınız. (15 puan)

Yağmur yağdığı için pikniği iptal etmek zorunda kaldık.

(Neden-Sonuç Cümlesi)

Dünyayı gezmek için para biriktiriyorum.

(Amaç-Sonuç Cümlesi)

Trafik yoksa yarım saatte evdeyim.

(Koşul-Sonuç Cümlesi)

* Verilen anlam özellikleri ile ilişkili, doğru yazılan cümlelerin her birinin puan değeri 5'tir. (Toplam 15 puan)

Not: Örnek cevaplar çerçevesinde yazılan yanıtlar tam puanla değerlendirilecektir.

* Verilen anlam özelliklerini karşılamayan yanıtlar puanla değerlendirilmeyecektir.

T.7.4.13. Ek fiili işlevlerine uygun olarak kullanır.

7. Aşağıdaki isimleri, istenilen ek-fiil zamanlarına göre çekimleyerek birer cümlede kullanınız. (12 puan)

- sağlık → Ek-fiilin görülen geçmiş zamanı
Anneannem 90 yaşındayken bile hâlâ sağlıklıydı.
- Ankara → Ek-fiilin duyulan geçmiş zamanı
En beğendiği şehir Ankara'ymış.
- soğuk → Ek-fiilin şartı (koşulu)
Gideceğimiz yer soğuksa üzerime kalın bir şeyler alayım.
- yasak → Ek-fiilin geniş zamanı
Galoş giymeden içeride dolaşmak yasaktır.

* Verilen isimlerin istenilen ek-fiil zamanlarına göre cümlelerin yüklemi olacak biçimde (kurallı ya da devrik) cümle içinde doğru kullanıldığı yanıtların her birinin **puan değeri 3**'tür. (Toplam 12 puan)

* Verilen isimlerin istenilen ek-fiil zamanlarına göre cümle içinde doğru kullanılmadığı yanıtlar puanla değerlendirilmeyecektir.

Not 1: Ek-fiilin şartı (koşulu) çekiminde "ise" ekini alan sözcük, cümleye sadece şart anlamı katacak biçimde kullanılabileceğinden yüklem görevinde kullanılmamaktadır.

Not 2: Ek-fiilin geniş zamanı çekiminde "-dir" ekinin yazılmadan kurulduğu cümleler de tam puan ile değerlendirilecektir. (Örnek yanıt: Galoş giymeden içeride dolaşmak yasak.)

Not 3: Ek-fiil kelimeye bitişik olmadan ayrı da yazılabilir. (Örnek yanıt: Anneannem 90 yaşındayken bile hâlâ sağlıklı idi. / En beğendiği şehir Ankara imiş. / Gideceğimiz yer soğuk ise üzerime kalın bir şeyler alayım.)

T.7.4.16. Yazdıklarını düzenler.

- a) Anlama dayalı anlatım bozuklukları bakımından yazdıklarını gözden geçirmesi ve düzeltmesi sağlar.
- b) Metinde yer alan yazım ve noktalama kuralları ile sınırlı tutulur.

8. Yazım kurallarıyla ilgili aşağıdaki soruları yanıtlayınız

- a) Bağlaç olan "ki"ye örnek bir cümle yazınız. Cümlede noktalama işaretlerini doğru kullanınız. (7 puan)
Buradan bakınca Eskişehir'in manzarası o kadar güzel görünür ki anlatamam.

* Belirtilen yazım kuralına uygun, noktalamaya dikkat edilerek yazılan yanıtların **puan değeri 7**'dir.

Not 1: Doğru oluşturulan (tam puan değerinde) cümlede, yanlış kullanılan her noktalama işareti için tam puandan 1 puan eksiltilecektir. (Buradan bakınca Eskişehirin manzarası o kadar güzel görünür ki anlatamam.)

- b) Soru eki "mı / mi / mu / mü"ye örnek bir cümle yazınız. Cümlede noktalama işaretlerini doğru kullanınız. (7 puan)
Kitabın o sayfasında yazanları yüksek sesle okur musun?

* Belirtilen yazım kuralına uygun, noktalamaya dikkat edilerek yazılan yanıtların **puan değeri 7**'dir.

Not 2: Soru ekinin kurala uygun yazılmadığı yanıtlar puanla değerlendirilmeyecektir.(Kitabın o sayfasında yazanları yüksek sesle okur musun? / Kitabın o sayfasında yazanları yüksek sesle okur mu sun?)

Not 3: Doğru oluşturulan (tam puan değerinde) cümlede, yanlış kullanılan her noktalama işareti için tam puandan 1 puan eksiltilecektir.(Kitabın o sayfasında yazanları yüksek sesle okur musun.)

** Bu örnek yazılı sınav soruları 9 Şubat 2024 tarihinde yapılan İl Zümre Öğretmenler Kurulu toplantısında il/ilçe alan zümre öğretmenlerince kararlaştırılan "2. DÖNEM 2. ORTAK YAZILI KONU SORU DAĞILIM TABLOSU" dikkate alınarak hazırlanmıştır.